

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Освітня програма	33497 Соціальна робота. Психологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	231 Соціальна робота

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	33497
Назва ОП	Соціальна робота. Психологія
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лях Тетяна Леонідівна, Бирик Дар`я Дмитрівна, Лісовець Олег Васильович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	19.10.2020 р. – 21.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://vspu.edu.ua/content/img/education/sam/sam5.pdf
Програма візиту експертної групи	http://vspu.edu.ua/content/img/education/prog/visit6.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Акредитація ОП «Соціальна робота. Психологія» є наступною (черговою) у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, оскільки за результатами попередньої експертизи Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти було надано умовну (відкладену) акредитацію. ЗВО відреагував на рекомендації Агентства щодо покращення ОП, суттєво переорієнтувавши наповненість освітніх компонентів програми, звернувши увагу на академічну і професійну відповідність науково-педагогічних працівників. Проте залишається відкритим питання якісної інтеграції та оптимального балансу двох складових ОП. За невиконанням цієї умови викликає сумнів доцільність поєднання в одній ОП двох спеціальностей з різних галузей знань, тим більше, що кваліфікація випускника визначена у навчальному плані не передбачає можливості працювати на посаді психолога. А фахівець із соціальної роботи і так повинен мати певні психологічні компетентності, що не потребує уточнення в професійній кваліфікації. Загалом, слабкі сторони, що виявлені у ході виїзної експертизи, не є критичними і, переважно, не мають суттєвого впливу на якість підготовки фахівців за даною ОП, або ж можуть бути виправлені в короткий термін. Відповідно, за усіма критеріями констатовано рівень В.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

При проєктуванні та формуванні цілей ОП, її змістовому наповненні враховувались місія і стратегія ЗВО, бралися до уваги позиція стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, регіональних особливостей, що дозволило запровадити специфічну подвійну програму з поєднанням двох спеціальностей. Форми і методи навчання й викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, наявна практика визнання результатів навчання під час академічної мобільності здобувачів. ЗВО має у своєму арсеналі необхідні фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також сучасне навчально-методичне забезпечення ОП, що гарантує досягнення визначених ОП цілей та ПРН. Відповідна освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів – з боку ЗВО, студентського самоврядування, фахової кафедри та НПП – сприяє задоволенню потреб та інтересів здобувачів у повній мірі, зокрема – осіб з особливими освітніми потребами. Окремо зазначимо основні позитивні зміни, які відбулись порівняно з попередньою акредитацією: 1. Враховано досвід аналогічних ОП вітчизняних та іноземних ЗВО при удосконаленні ОП «Соціальна робота. Психологія». 2. Забезпечено публічність та більшу поінформованість внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів щодо результатів опитування здобувачів, роботодавців та НПП. 3. Приведено у відповідність із нормативами навчальні плани, зокрема, щодо співвідношення обов'язкових і вибіркових дисциплін. 4. Удосконалено структуру та зміст освітньої програми згідно з рекомендаціями попередньої експертної групи. 5. Започатковано практику участі здобувачів вищої освіти, які навчаються на цій ОП, у програмах академічної мобільності. 6. Вжито заходів для підсилення академічної та професійної кваліфікації викладачів за напрямом соціальної роботи. 7. Сформована та реалізується стратегія ЗВО щодо покращення побутових умов здобувачів вищої освіти, які проживають у гуртожитку. 8. Розроблено процедуру розгляду повідомлень про сексуальні домагання, дискримінацію, корупцію. 9. Вивчається професійний шлях випускників ОП з оприлюдненням необхідної інформації на інтернет-сторінці кафедри. 10. На сайті ЗВО розміщено результати опитувань здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, стейкхолдерів та роботодавців, що свідчить про зацікавленість групи забезпечення у вдосконаленні ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабко акцентований фокус ОП, що більше зорієнтований на Стандарт, ніж на специфіку ОП, її подвійний характер. Цілі, фахові компетентності та програмні результати навчання, що визначені в ОП, не забезпечують інтеграцію двох її складових – соціальної роботи і психології. Психологічні компетентності, які здобуває магістрант даної ОП (згідно із зазначеною кваліфікацією), взагалі не відображені в освітній програмі (ні в переліку компетентностей, ні у ПРН). Перелік деяких посад, наведених у ОП, не відповідає другому рівню вищої освіти (соціальний робітник, соціальний працівник – допоміжний персонал). Принцип вибірковості навчальних дисциплін із циклу вільного вибору здобувача вищої освіти обмежується двома блоками дисциплін поглибленого вивчення спеціальності, окрім однієї дисципліни загальноуніверситетського вибору. Не поширена практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Науково-методична активність НПП залишається недостатньо продуктивною за напрямом соціальної роботи щодо публікацій наукового і методичного характеру. Рекомендації: 1. Чітко прописати фокус ОП з урахуванням специфіки ОП та здійснити інтеграцію складових освітньої програми, зважаючи на її подвійний характер; доповнити «стандартний» перелік ФК і ПРН специфічними для цієї програми компетентностями та результатами навчання. 2. Привести у відповідність перелік посад, визначених у ОП, до рівня вищої освіти в межах ОП. 3. Забезпечити ширший вибір здобувачами навчальних дисциплін без обмеження двома блоками дисциплін поглибленого вивчення спеціальності. 4. Поширити практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та більше орієнтувати і інформувати студентів про форми неформальної освіти та академічну мобільність. 5. Розширити міжнародну активність та мобільність здобувачів ОП «Соціальна робота. Психологія». 6. Удосконалити систему підвищення викладацької майстерності на рівні ЗВО. 7. Покращити процедуру інформування здобувачів вищої освіти про механізми та процедури вирішення конфліктних ситуацій не тільки через оприлюднення інформації на сайті ЗВО, але й відповідні онлайн та офлайн заходи зі здобувачами вищої освіти. 8. Розглянути можливість підвищення професійної кваліфікації викладачів кафедри за спеціальністю 231 «Соціальна робота» на освітніх програмах магістратури, аспірантури, докторантури за цією спеціальністю у інших вітчизняних чи зарубіжних ЗВО, а також зміцнення штату кафедри за рахунок залучення НПП зі спеціальності «Соціальна робота».

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

За результатами зустрічей із фокус-групами з'ясовано, що цілі ОП «Соціальна робота. Психологія» загалом відображають її специфіку, яка полягає у підготовці здобувачів вищої освіти до професійної діяльності у сфері соціальної роботи з формуванням додаткових фахових психологічних компетентностей, що дають можливість сформувати у майбутніх фахівців з соціальної роботи систему уявлень про зміст і методи психологічної роботи в сфері соціальної роботи. Це цілком корелюється із місією та стратегією ЗВО, що визначені у «Концепції стратегічного розвитку Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського на 2016-2021 роки» (<http://vspu.edu.ua/content/img/education/nstrov2.pdf>). Це відмічено і у звіті попередньої експертної групи. Проте у змісті освітньої програми, затвердженій у червні 2020 р., у сформульованих меті, фокусі, орієнтації та особливостях ОП (п. 2-3 ОП), взагалі не відображено її подвійний характер, специфіку та унікальність (ці компоненти виписані за Стандартом). Зокрема, не представлена і не обґрунтована психологічна складова ОП: ні в переліку компетентностей, ні у ПРН не наводяться психологічні компетентності, які здобуває магістрант даної ОП (згідно із зазначеною кваліфікацією). Визначений у ОП перелік посад не повністю відповідає другому рівню вищої освіти. Оскільки перераховані деякі посади, для яких достатньо фахової передвищої освіти або ж першого рівня вищої освіти (соціальний робітник, соціальний працівник – допоміжний персонал).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами експертизи підтверджено, що залучення стейкхолдерів до розробки та удосконалення освітньої програми мало справжній, а не формальний характер. Так, до складу робочої групи з розробки ОП входили фахівці закладів та установ соціальної роботи та здобувачі вищої освіти. Це відображено як у наданих документах, так і за результатами онлайн-зустрічей зі стейкхолдерами. Так, пропозиції здобувачів щодо необхідності збільшення дисциплін психологічного циклу (<https://drive.google.com/file/d/1srbyPL2TCYp7mxqjFEoHhYZAqkvizFQ/view?usp=sharing>) знайшли відображення у конкретизації змісту освітніх компонентів «Психологічний супровід соціальної роботи» та «Психодіагностичний практикум у соціальній роботі», а побажання щодо змістового наповнення практик були враховані у змісті виробничої та переддипломної практик; пропозиції щодо вивчення проєктної діяльності були враховані у змісті освітнього компоненту «Соціальне проєктування». Пропозиції роботодавців враховані щодо розширення спектру формування навичок комунікації з різними групами соціального супроводу (у завданнях практик), щодо соціально-правової компетентності (додано дисципліну «Юридичний супровід соціальної роботи»). Серед рецензентів ОП 2020 р. є представники як державних соціальних служб та установ, так і науковці, НПП інших ЗВО (завідувачка кафедри соціальної роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка Л.П. Люта, директор КЗ «Міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Гармонія» імені Раїси Панасюк» О.Д. Чорнобрівенко; керівник Вінницького міського ЦСССДМ Н.П. Добровольська). У відповідь на рекомендацію ГЕР забезпечено публічність та більшу поінформованість внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів щодо результатів опитування здобувачів, роботодавців та НПП. Так на інтернет-сторінці кафедри розміщено перелік рекомендацій стейкхолдерів та їх урахування при розробленні ОП <http://vspu.edu.ua/faculty/pochat/psy/doc/a1.pdf> Також у загальному доступі є рекомендації центру внутрішнього забезпечення якості освіти для здійснення більш успішної освітньої діяльності за ОП «Соціальна робота. Психологія» <http://vspu.edu.ua/content/img/education/graph/recom.pdf>

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Сучасний стан наукового розвитку соціальної роботи урахувано у формулюванні цілей та ПРН у ОП і підтверджено у більшості робочих програм дисциплін. У них висвітлюються питання залучення фахівців з соціальної роботи до діяльності в ОТГ (вибіркова дисципліна «Соціальні послуги в ОТГ»); трансформації організаційно-управлінських процесів у соціальній сфері (ОК «Управління в соціальній сфері»); враховуються зміни нормативно-правової бази в

соціальної роботі (ОК «Юридичний супровід соціальної роботи»). Чітко простежується регіональний контекст ОП, яка враховує проблеми та потреби регіону, в якому спостерігається збільшення кількості пільгових категорій громадян, визначена пріоритетність формування інклюзивного середовища, діє широкий спектр організацій, які надають соціальні послуги. За результатами онлайн-зустрічей та аналізу документів підтверджено факти, наведені у звіті щодо цього. Так, до дисципліни «Соціальна робота з групами ризику» включено розділ «Технології соціальної роботи з групами ризику»; до дисципліни «Комплексне соціальне реабілітування» включено розділ «Прикладні аспекти соціального реабілітування»; до дисципліни «Управління в соціальній сфері» включено тему «Об'єкти, суб'єкти, закони, принципи та функції управління соціальною сферою». Також підтверджено врахування досвіду аналогічних програм вітчизняних ЗВО (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Полтавський національний педагогічний університет імені Короленка, Херсонський державний університет). На запит ЕГ було надано додаткову інформацію про врахування цього досвіду: <https://office.naq.gov.ua/70cd0258-ce36-428d-8def-3a5aa8f36123> ЗВО врахував рекомендації ГЕР щодо врахування досвіду аналогічних освітніх програм іноземних ЗВО, вивчивши ОП спеціальності «Соціальна робота» ОР «магістр» університету імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща). Це сприяло врахуванню європейських тенденцій соціальної роботи та введення в ОП «Соціальна робота. Психологія» таких освітніх компонентів «Діагностування потреб місцевої громади» та «Інновації в соціальних послугах».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Оновлена ОП «Соціальна робота. Психологія», що подана на розгляд ЕГ, затверджена у червні 2020 року. Вона розроблена з врахуванням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота за другим рівнем вищої освіти (магістр) затвердженому наказом МОН України № 556 від 24.04.2019 року. ПРН освітньої програми ідентичні перерахованим у Стандарті і повністю відображені в освітніх компонентах програми. Проте, на думку ЕГ, цього недостатньо, оскільки заявлені ПРН не в повній мірі відображають особливості та специфіку цієї ОП. Так, відсутні у ОП ті ПРН, які спрямовані на формування психологічних компетентностей.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

При проектуванні та формуванні цілей освітньої програми враховувались місія і стратегія закладу вищої освіти, бралася до уваги позиція стейкхолдерів. Також в ОП простежується врахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, регіональних особливостей, зорієнтованих на соціальні проблеми та потреби регіону. Важливо, що ЗВО врахував рекомендації ЕГ та ГЕР за результатами попередньої експертизи. Так, враховано досвід аналогічних ОП вітчизняних та іноземних ЗВО при удосконаленні ОП «Соціальна робота. Психологія»; забезпечено публічність та більшу поінформованість внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів щодо результатів опитування здобувачів, роботодавців та НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабко акцентований фокус ОП, який більше зорієнтований на Стандарт, ніж на специфіку ОП, її подвійний характер. Цілі, фахові компетентності та програмні результати навчання, що визначені в ОП, не забезпечують інтеграцію двох її складових – соціальної роботи і психології. Психологічні компетентності, які здобуває магістрант даної ОП (згідно із зазначеною кваліфікацією), взагалі не відображені в освітній програмі (ні в переліку компетентностей, ні у ПРН). Перелік окремих посад, наведений у ОП, не відповідає другому рівню вищої освіти (соціальний робітник, соціальний працівник – допоміжний персонал). Рекомендації: чітко прописати фокус ОП з врахуванням специфіки ОП; привести у відповідність перелік посад, визначених у ОП, до рівня вищої освіти в межах ОП; доповнити «стандартний» перелік ФК і ПРН специфічними для цієї програми компетентностями та результатами навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо проектування та цілей освітньої програми. Виявлені недоліки не є критичними і стосуються, переважно, необхідності акцентування уваги на специфіці та інтегрованому характері ОП, що має бути відображено у цілях та ПРН.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Соціальна робота. Психологія» становить 90 кредитів, що відображено також у навчальному плані і відповідає нормам. ЗВО виконав рекомендацію ГЕР щодо унормування співвідношення обов'язкових і вибіркових дисциплін. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти складає 65 кредитів. На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 25 кредитів ЄКТС, що складає 27,8 % загальної кількості кредитів ЄКТС і відповідає нормам п.15, ч.1, ст. 62 Закону України «Про вищу освіту». Навчальні плани денної та заочної форм навчання є ідентичними.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Соціальна робота. Психологія» є структурованою у контексті загального часу навчання. Констатовано пропорційний розподіл кредитів за семестрами/роками навчання. Освітні компоненти підпорядковані певній логіці навчання і викладання та у сукупності призводять до досягнення програмних результатів навчання, кожен з яких охоплений змістом програми. Це відображено у матриці ОП. Проте відсутність переліку психологічних компетентностей і в ОП, і в робочих програмах навчальних дисциплін не дозволяє встановити яким чином і в межах яких ОК забезпечується психологічний напрям освітньої програми, за рахунок чого випускнику присвоюється кваліфікація «фахівець з соціальної роботи з психологічними компетентностями». ЕГ неодноразово зверталася з проханням прояснити це питання, але отримувала різні відповіді: що психологічні компетентності виписані у робочих програмах дисциплін психологічного спрямування (не підтверджено), що вони інтегровані в усі навчальні дисципліни (не можливо установити). Констатуємо, що заявлені в ОП цілі і ПРН досягаються ОК програми, проте вони потребують доповнення щодо психологічної складової ОП задля врахування її подвійного характеру.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Представлені у ОП освітні компоненти загалом відповідають предметній області спеціальності 231 Соціальна робота та освітньо-професійному напрямку підготовки магістрантів згідно специфіки даної ОП. Встановлено, що перелік обов'язкових ОК дозволяє розкрити теорію і практику надання соціальних послуг; питання покращення якості життя громадян, гармонізації системи стосунків у сім'ї, колективі, суспільстві в цілому; проблеми відновлення здатності до соціального функціонування, реалізації громадянських прав, запобігання соціальній ізоляції різних категорій населення. Оскільки програма охоплює дві спеціальності різних галузей знань, то констатуємо недостатню увагу другій складовій («Психологія»), яка забезпечується лише двома обов'язковими дисциплінами. За поясненням гаранта, це зроблено у відповідь на рекомендації попередньої ЕГ та ГЕР, оскільки ОП 2019 року мало враховувала першу складову («Соціальна робота»). Це ж стосувалося і Програми державного іспиту, яка в оновленій освітній програмі змінена та базується на дисциплінах з соціальної роботи. На думку ЕГ, розробники ОП ще не знайшли оптимального балансу у поєднанні цих двох складових.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів вищої освіти передбачена нормативними документами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Зокрема, Положенням про організацію освітнього процесу <http://www.vspu.edu.ua/content/position/p114.pdf>, Положенням про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін (додаткових спеціальностей, спеціалізацій) <https://vspu.edu.ua/content/img/education/graph/p7.pdf>; Положенням про академічну мобільність студентів <https://vspu.edu.ua/content/img/education/graph/p3.pdf> Обсяг вибіркових дисциплін відповідає встановленим нормам. ЗВО відреагував на рекомендацію ГЕР щодо необхідності удосконалення процедури вільного вибору дисциплін і розширення їх спектру. Проте вибір дисциплін переважно обмежується одним з двох блоків

поглибленого вивчення спеціальності (за ОП 2020 р.) і лише одну дисципліну (4 кредити з 25) здобувачі можуть обирати з каталогу загальноуніверситетських вибіркових дисциплін. Процедури і порядок вибору, зазначені у відомостях про самооцінювання, переважно дотримуються, що підтверджено результатами опитування фокус-груп. Здобувачі підтвердили, що також мають право обирати бази практики, теми магістерських (кваліфікаційних) робіт, узгоджуючи їх із керівниками.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та навчальний план передбачають 9 кредитів на практичну підготовку магістрантів, що складає 10 % загальної кількості кредитів ЄКТС і передбачає два види практик: виробнича і переддипломна. Встановлено, що практична підготовка регулюється «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти» (2018) (<https://vspu.edu.ua/content/position/p31.pdf>), робочими програмами практик, договорами з базами практик (за запитом були надані договори <https://office.naqqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/2596>). Результати зустрічей зі стейкхолдерами підтверджують увагу кафедри до організації та визначення змісту практик, у результаті чого забезпечується здобуття компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. Здобувачі та випускники (на відкритій зустрічі) зазначили про результативність практик, можливість вибору баз, посиленість завдань. У ході бесіди з відповідальними за практику з'ясовано, що здобувачі не проходять практики на посадах психологів, а лише практикуються як фахівці соціальної роботи.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

За ОП «Соціальна робота. Психологія» здобувачі вищої освіти мають можливість набувати соціальних навичок, які є необхідними для здійснення професійної діяльності. Це забезпечується у ході викладання навчальних дисциплін як загальної підготовки, що забезпечують формування навичок, необхідних у сфері академічної культури й етики, володіння засобами комунікації та інформаційними технологіями, так і професійної підготовки, що розвивають комунікативні навички, гнучкість та адаптивність, вміння встановлювати партнерські стосунки. ЕГ у ході зустрічей переконалася у дієвості практик для набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок; активного залучення до волонтерської діяльності (у відділі молодіжної політики та соціальної роботи); до роботи фахових студентських гуртків тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

При розробці освітньої програми «Соціальна робота. Психологія» враховувався професійний стандарт «Соціальний працівник». Проте інформація, що перелік компетентностей випускника і результати навчання у пропонованій ОП у порівнянні з професійним стандартом було доповнено відповідно до актуальних потреб соціально незахищених категорій населення Вінницького регіону, не відповідає дійсності. Перелік ФК і ПРН сформовано виключно за Стандартом вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота за другим рівнем вищої освіти (магістр).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Інформація у відомостях про самоаналіз за цим підкритерієм є коректною і відповідає дійсності. Попередня експертиза теж не виявила порушень щодо обсягів освітньої програми та окремих освітніх компонентів. На запит ЕГ надати підтверджуючу інформацію щодо опитування та врахування побажань здобувачів вищої освіти під час визначення обсягу та фактичного навантаження за окремими дисциплінами, ЗВО надав довідку (<https://drive.google.com/file/d/1srvbyPL2TCYp7mxqjFEoHHyZAqkvizFQ/view>), яка містить витяг із протоколу засідання кафедри та лінк на результати опитування (ці питання є в переліку). За результатами спілкування із здобувачами вищої освіти можна зробити висновок, що поточний розподіл навантаження є для них прийнятним.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підтверджено, що на кафедрі психології та соціальної роботи розпочато роботу з реалізації дуальної форми здобуття освіти та апробації її окремих елементів. На запит ЕГ було надано Договір впровадження елементів дуальної форми

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зважаючи на результати попередньої акредитації, на якій цей критерій був оцінений на рівень «Е», вважаємо за необхідне зупинитися на позитивних змінах, які відбулися за цей час. Так, було змінено структуру і зміст ОП з переорієнтацією на освітні компоненти згідно спеціальності 231 Соціальна робота. Унормовано співвідношення обов'язкових і вибіркових дисциплін. Частково удосконалено процедуру вільного вибору дисциплін і розширення їх спектру. Серед інших сильних сторін наголосимо на забезпеченні набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), на використанні елементів дуальної форми навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Спостерігається дисбаланс у структурі освітньої програми відносно двох складових – соціальної роботи і психології, за якого друга складова в оновленій ОП фактично не обґрунтована та представлена лише двома ОК. Принцип вибірковості навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувача вищої освіти обмежується вибором між двома блоками дисциплін поглибленого вивчення спеціальності, окрім однієї дисципліни загальноуніверситетського вибору. Рекомендації: здійснити інтеграцію складових освітньої програми, зважаючи на її подвійний характер, відобразивши це у переліку ФК та ПРН, у освітніх компонентах програми. Забезпечити ширший вибір навчальних дисциплін без обмеження двома блоками дисциплін поглиблено вивчення спеціальності.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо структури та змісту освітньої програми. Більшість рекомендацій попередньої експертизи за цим критерієм враховано і виконано. Залишаються нагальними питання подальшого вдосконалення процедури вільного вибору дисциплін і пошуку оптимального балансу між двома складовими програми, які не є критичними для якісного провадження даної ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (<http://vspu.edu.ua/content/reception/vstup2020/dod/nruls.pdf>) розроблені відповідно до Умов прийому МОН України та затверджені в установленому порядку. Правила є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО де створено спеціальну вкладку «Абітурієнту» (<http://vspu.edu.ua/abiturientu/>). У вкладці міститься й інша корисна інформація для абітурієнтів, зокрема можливість зареєструватися на персональну екскурсію. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти нарікань на чіткість та зрозумілість правил не було висловлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

При прийомі на навчання на конкурсній основі здобувач має скласти єдиний вступний іспит з іноземної мови та вступне фахове випробування з «Технології соціальної роботи і корекції». На сайті ЗВО викладено програму фахового вступного випробування за ОП (<http://vspu.edu.ua/content/reception/vstup2020/vstup3/a25.pdf>), яка переглядається щорічно. У програмі представлено коло питань і проблем соціальної роботи, які виносяться на іспит,

критерії та норми оцінювання. Проте відсутня інформація про форму іспиту, кількість запитань у білеті, час на підготовку і інші процедурні моменти.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Чіткість та зрозумілість правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, відмічено під час попередньої експертизи. Усі нормативні документи, які вказані у відомостях про самоаналіз, оприлюднено на сайті ВДПУ <http://www.vspu.edu.ua/index.php?p=position> ЕГ було надано підтверджуючі документи, що у межах програми студентського міжнародного обміну Erasmus+ студентка Вікторія Плахотнюк у період з 28.10.2019 по 12.02.2020 пройшла навчання в Університеті Яна Кохановського (м. Кельце, Польща) з соціальної роботи за 6-ма навчальними курсами. Визнання результатів навчання здійснене згідно відповідних положень Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. <https://office.naq.gov.ua/9be7c92b-aa69-450f-b2fa-a3f88240a987> <https://office.naq.gov.ua/4387ede9-792f-41ff-b906-94ef51909116>

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній освіті, регулюється Процедурою визнання результатів навчання за іншими освітніми програмами у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (http://vspu.edu.ua/content/img/education/vz_rez.pdf). За ОП, що акредитується, відсутня практика застосування правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості самої освітньої програми та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. Наявна практика застосування на ОП правил визнання результатів навчання під час академічної мобільності здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не поширена практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендації: поширити практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та більше орієнтувати і інформувати студентів про форми неформальної освіти та академічну мобільність.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання. Виявлені недоліки є не критичними.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Підтверджено, що форми та методи навчання і викладання за ОП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (2020 р.) (<http://www.vspu.edu.ua/content/position/p114.pdf>) і передбачають поєднання як традиційного, так й інноваційного підходів для досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОП. У результаті експертизи (аналіз оновлених робочих програм, перевірка відомостей про самоаналіз) було встановлено, що визначені форми та методи викладання по кожній з освітніх компонент сприяють досягненню заявлених програмних результатів навчання. Вибір форм та методів навчання і викладання здійснюється згідно специфіки ОП, враховуючи її практико-орієнтований підхід та міждисциплінарність. Зазначені у відомостях про самоаналіз методи дійсно використовуються у навчальному процесі. Також НПП зазначили, що мають тісний зв'язок з базами практики, роботодавцями, тому деякі практичні заняття вони проводять у Державній реабілітаційній установі «Центр комплексної реабілітації осіб з інвалідністю «Поділля» та Міському центрі соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Гармонія» імені Раїси Панасюк. Під час фокус-групи з магістрантами (Коваль Л., заочна форма навчання) засвідчено, що опитування щодо задоволеності формами та методами навчання й викладання проводяться після закінчення кожного семестру на сервісі Google Forms <https://office.naqa.gov.ua/6dcc4de4-607e-4698-92de-e85c7e1b0c6b>. Здобувачі вищої освіти засвідчують про форми та методи навчання і викладання, що сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання та відповідають вимогам студентоцентрованого підходу й принципам академічної свободи. https://drive.google.com/file/d/1m-TYs1vt9LCWrfh_aeu934o5yatXQVUw/. Результати анкетування науково-педагогічних працівників підтвердили свободу вибору форм і методів навчання та викладання https://drive.google.com/file/d/1E3K4qhkJQTm2cKch5_vtOckgVSZY7qGS/view?usp=sharing. Це дозволяє говорити про достатній рівень реалізації студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи під час навчання та викладання за цією ОП. Відмітимо, що в умовах карантину активно впроваджуються форми і методи дистанційного навчання за допомогою різних сервісів та платформ (Zoom, Collaborator, Google Meet, Google Classroom). Результати зустрічей з фокус-групами підтвердили систематичність і різноманітність цієї роботи. Проте, процес дидактичного наповнення сервісів дистанційного навчання на момент експертизи ще триває.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За свідченням студентів та академічного персоналу у фокус-групах було підтверджено, що на початку семестру вони одержують доступ до робочих програм із дисциплін, більшість викладачів на початку викладання дисципліни повторно інформують їх щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у ВДПУ (2017)» (<https://vspu.edu.ua/content/position/p28.pdf>). Здобувачі освіти за ОП «Соціальна робота. Психологія» мають змогу ознайомитися з робочою програмою навчальної дисципліни, силабусами на кафедрі та на сайті ЗВО, <http://www.vspu.edu.ua/content/img/education/prog/prog1.pdf>. У процесі інтерв'ювання здобувачі висловили задоволеність від інформування НПП про порядок та критерії оцінювання, засвідчили про застосування поточного та підсумкового контролю, розміщення навчальних матеріалів у вільному доступі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Підтвердження фактів поєднання навчання і досліджень у ході реалізації ОП було наведено ще під час роботи попередньої ЕГ. Магістранти і надалі активно залучаються до науково-дослідної діяльності, беручи участь у конференціях, конкурсах наукових робіт (є призові місця, що підтверджено відповідними сертифікатами, дипломами та грамотами), публікуючи наукові статті. Наприклад, О. Кулій у 2018-2019 рр. посіла 1-е місце в університетському і 3-є місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з соціальної роботи (тема: «Соціально-психологічна допомога сім'ям у вихованні прийомних дітей»). Ю. Фартушна у 2019-2020 рр. посіла 1-е місце в університетському і 2-є місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з соціальної роботи (тема: «Розвиток соціального інтелекту учнів початкової школи»). НПП спільно з магістрантами щорічно залучені до університетської наукової конференції «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми» (<https://vspu.edu.ua/index.php?p=confer>) та до кафедральної звітної науково-практичної конференції «Теоретичні та практичні аспекти психології та соціальної роботи» <https://office.naqa.gov.ua/62c23050-de04-4b6f-ae44-7b010b92c290>. Під керівництвом викладачів, здобувачі вищої освіти готують тези та статті, які є результатом науково-дослідної роботи. У ході зустрічі завідувач кафедри, студенти надали інформацію про те, що кожний з них повинен мати до трьох наукових публікацій за темою дипломних робіт. На запит ЕГ гарантом було надано відповідні документи, які завантажені на сторінці справи. Також з метою вироблення у магістрантів наукового мислення, досягнення й оприлюднення результатів власних досліджень, відпрацювання навичок аргументації, обстоювання своїх думок, переконань, наукових позицій передбачено їхню участь у діяльності студентських наукових гуртків («Соціальна безпека та соціальна робота», «Сучасна соціальна політика», «Психологічна допомога в практиці соціальної роботи»), що діють при кафедрі (затверджені протоколом №2 від 14.09.2020 р.) <https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/2596> Крім того, студенти повідомили, що участь у гуртках є не обов'язковою, але студенти завжди із задоволенням беруть участь. На

кафедрі є графік роботи студентських наукових гуртків, проблемних груп та груп з підготовки до II етапу Всеукраїнських студентських олімпіад у 2020-2021 н.р. відповідно затвердженого на даній кафедрі. <https://office.naqa.gov.ua/1e87ac18-8a64-4a51-bfe4-a1868d18ebf8> . Також у ЗВО створено Студентське наукове товариство, діяльність якого здійснюється відповідно до статті 41 Закону України «Про вищу освіту» і регламентується Положенням про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених (<https://vspu.edu.ua/content/position/p22.pdf>). Члени цього наукового товариства постійно інформують про наукові конференції та інші заходи та надають інформаційну та організаційну допомогу магістрантам.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів, на основі наукових досягнень і сучасних практик відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти» 2017 р., <https://vspu.edu.ua/content/position/p28.pdf>). За словами викладачів оновлення змісту освітніх компонентів ОП відбувається щорічно. Оновлюючи зміст освітніх компонентів, НПП використовують здобутки, одержані під час проходження стажувань в Україні та за кордоном, участі у «круглих столах», семінарах, тренінгах. Зокрема, з метою вдосконалення змісту навчальної дисципліни «Соціальне проектування» доктор психологічних наук, професор Паламарчук О. М. брала участь у міжнародному стажуванні «Міжнародні проекти: написання, аплікування, управління та звітність» та регіональному тренінгу «Розробка та управління проектами, що фінансуються за державні кошти», який був організований за підтримки ОБСЄ. У межах дисципліни «Комплексне соціальне реабілітування», яку викладає доктор психологічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Чухрій І. В. були внесені значні зміни до змістового наповнення ОК. З метою врахування сучасних запитів у роботі соціальних служб регіонального рівня, доктор психологічних наук, доцент Лящ О.П., бере активну участь у круглих столах та вебінарах Вінницького обласного центру соціальних служб, що сприяло оновленню ОК «Психологічний супровід соціальної роботи».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО здійснюється у відповідності зі Стратегією інтернаціоналізації Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського на 2019-2025 роки (<http://www.vspu.edu.ua/content/int/ua/file/n1.pdf>). Досвід інтернаціоналізації діяльності ЗВО детально описаний під час попередньої акредитації ОП та підтверджується інформацією на сайті ЗВО (<http://www.vspu.edu.ua/content/int/ua/international.shtml>). і зустріччю із менеджментом. НПП кафедри, які задіяні на ОП «Соціальна робота. Психологія» є достатньо мобільними, постійно беруть участь у різноманітних освітньо-наукових заходах закордоном, наукових дослідженнях. Зокрема, проф. Шахов В. І. у 2018-2020 рр. читав лекції у Старопольській вищій школі, м. Кельце. У 2018-2020 рр. проф. Паламарчук О.М., проф. Шахов В. І., доц. Візнюк І. М., доц. Саранча І. Г. пройшли стажування у закладах вищої освіти інших країн. Практика академічної мобільності здобувачів вищої освіти на даній ОП була реалізована у межах програми студентського міжнародного обміну Erasmus+ магістранткою В. Плахотнюк у період з 28.10.2019 по 12.02.2020, яка пройшла навчання в Університеті Яна Кохановського (м. Кельце, Польща) з соціальної роботи за 6-ма навчальними курсами. Проте інших фактів щодо міжнародної активності магістрантів не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Учасники освітнього процесу мають доступ до освітньої програми, інформації щодо її цілей та змісту компонентів через сайт університету. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На момент проведення експертизи зафіксовано недостатнє дидактичне наповнення сервісів дистанційного навчання, які упроваджуються ЗВО (зокрема, «LMS Collaborator»). Міжнародна активність здобувачів вищої освіти не є систематичною. Рекомендації: завершити роботу з дидактичного наповнення платформи «LMS Collaborator»; забезпечити систематичну міжнародну активність та мобільність здобувачів ОП «Соціальна робота. Психологія».

Рівень відповідності Критерію 4.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо навчання і викладання за освітньою програмою. Виявлені недоліки стосуються активізації роботи щодо дидактичного наповнення платформи «LMS Collaborator», яка може бути проведена в короткі терміни, та необхідності забезпечення систематичної міжнародної активності та мобільності здобувачів ОП «Соціальна робота. Психологія». Враховуючи, що за обома позиціями ЗВО вже здійснює роботу, то висловлені зауваження не є критичними.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ЗВО регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського» (2020) (<http://www.vspu.edu.ua/content/position/p114.pdf>) та робочими програмами дисциплін. Зустріч з академічним персоналом засвідчила, що НПП доводять до відома студентів інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання на першому занятті з дисципліни. Вони дозволяють встановити результати навчання студентів, що фіксуються в Журналах обліку роботи академічних груп. На фокус-групі з магістрантами висловлена їхня позитивна оцінка щодо критеріїв оцінювання. Результати проведення анкетування здобувачів вищої освіти засвідчили дотримання викладачами вимог щодо інформування про форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання. Здобувачі в цілому підтвердили об'єктивність та справедливність оцінювання: <https://drive.google.com/file/d/1fHpmOxjNl7peecFE3djNtAfr7jssxsP/view?usp=sharing>

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

З'ясовано, що форми атестації здобувачів вищої освіти частково відповідають вимогам стандарту для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Соціальна робота», затвердженого наказом МОН №556 від 24.04.2019 року. Так, окрім передбаченої стандартом форми публічного захисту кваліфікаційної роботи, за цією ОП додатково передбачений ще й комплексний кваліфікаційний екзаме́н «Теорія і технології професійної діяльності фахівця із соціальної роботи». У ході зустрічей з'ясовано, що це зумовлено присвоєнням кваліфікації «Магістр з соціальної роботи. Фахівець з соціальної роботи з психологічними компетентностями». На запит ЕГ було надано обґрунтування доцільності додаткової форми підсумкової атестації, яке, на думку ЕГ, є не достатньо аргументованим і переконливим. <https://office.naq.gov.ua/1edeb66f-082f-4f4b-a85c-089d4fe40a65> У документі містяться суперечливі дані щодо необхідності відстежити міру сформованості психологічних компетентностей, про які немає жодної згадки в освітній програмі. І назва іспиту не відображає заявленої психологічної складової. У змісті ж програми комплексного екзаме́ну ЕГ, зазначено, що на екзаме́н виноситься одна психологічна дисципліна «Психодіагностичний практикум у соціальній роботі», але перелік компетентностей теж наводиться стандартний.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського», нова редакція (2020) (<http://www.vspu.edu.ua/content/position/p114.pdf>) визначено чіткі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для студентів, а також регламентовані процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. За словами студентів та викладачів на фокус-групах було зазначено, що конфліктних випадків на кафедрі не було, а наявні процедури задовольняють студентів (студентський моніторинг якості освітнього процесу: <https://drive.google.com/file/d/1f4g9NBQ5kve3QdxqQ793HCeOZfk8HaqZ/>) і вважаються об'єктивними. У разі потреби організація і проведення поточного та семестрового контролю можуть здійснюватися з використанням дистанційних технологій. У ході фокус-групи із здобувачами вищої освіти отримана інформація, що в умовах запровадження обов'язкового дистанційного (та змішаного) навчання комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватись через засоби комунікації системи управління навчанням (Collaborator), електронну

пошту, месенджери (Viber, Telegram тощо), відео конференції (Zoom, Google Meet, Skype тощо), форуми, чати та ін. За словами студентів та викладачів на фокус-групах було зазначено, що конфліктних випадків на кафедрі не було, а наявні процедури задовольняють студентів (студентський моніторинг якості освітнього процесу <https://drive.google.com/file/d/1f4g9NBQ5kve3QdxqQ793HceOZfk8NaqZ/> і вважаються об'єктивними. Здобувачами вищої освіти також зазначалося, що процедура оскарження результатів є реальною та цілком сталою, приклади практики оскарження оцінок є відсутніми. Отже, це свідчить про дотримання викладачами вимог щодо інформування про форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання. Здобувачі загалом підтвердили об'єктивність та справедливість оцінювання <https://drive.google.com/file/d/1fHpmOxjNl7peecFE3djNtAfr7jssxsP/view?usp=sharing>

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО визначено чіткі і зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Це відображено у «Положенні про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського» (2016) (<https://www.vspu.edu.ua/content/position/pol7.pdf>), зокрема у р.15 «Запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти»; в Інструкції щодо перевірки випускних кваліфікаційних робіт на академічний плагіат із використанням програмно-технічних засобів (<http://www.vspu.edu.ua/content/img/education/ak1.pdf>), що є доступні на веб-сайті ЗВО. ЗВО ініціює розгляд питань щодо популяризації академічної доброчесності науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти (виступ проректора з наукової роботи проф. Коломієць А.М. на Вченій раді університету (<https://vspu.edu.ua/index.php?event=502>); долучення університету до проєкту Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project (<https://saiup.org.ua/>); розгляд питань про провадження принципів академічної доброчесності на засіданнях вченої ради ННІПППФВК). Проводяться систематичні заходи на лекціях, лабораторних для всіх НПП та учасників освітнього процесу з питань дотримання академічної доброчесності. За бажанням магістранти можуть бути долучені до факультативного курсу «Основи академічної доброчесності» (6 год). Інтерв'ювання магістрантів показало, що рівень їхнього ознайомлення з процедурами із забезпечення академічної доброчесності є задовільним. За словами здобувачів вищої освіти здійснюється проведення постійної роз'яснювальної роботи під час освітнього процесу. Вони знають про наявність вище зазначених документів. НПП та куратори ознайомлюють студентів із принципами академічної доброчесності. Інструментом для виявлення запозичень є програмно-технічні засоби (сервіси) з перевірки наукових, науково-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт. Згідно «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти 2017 р., <https://vspu.edu.ua/content/position/p28.pdf> визначено, що для підвищення об'єктивності перевірки унікальності роботи та виявлення плагіату може застосовуватися дві програми пошуку (п. 15.8). Для технічної підтримки перевірки кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність академічного плагіату на офіційному веб-сайті розміщено посилання на безкоштовний сервіс EduBirdie (<https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>), що й було підтверджено студентами під час фокус-групи. В університеті діє спеціалізований структурний підрозділ «Інформаційно-обчислювальний центр», керівник якого В.О.Уманець здійснює перевірку на академічний плагіат усі види випускних кваліфікаційних робіт. У практиці освітнього процесу за ОП «Соціальна робота. Психологія» не було виявлено фактів академічного плагіату.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Чіткий та зрозумілий механізм проведення та оцінювання контрольних заходів; практика анонімного опитування здобувачів вищої освіти щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності, наявність культури академічної доброчесності у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недотримання вимог стандарту вищої освіти щодо форми атестації здобувачів вищої освіти. Рекомендації: обґрунтувати доцільність додаткової форми підсумкової атестації з урахуванням подвійного характеру ОП, що має бути відображено у назві та змісті програми комплексного екзамену підсумкової атестації.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також з врахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1., 5.3., 5.4. та зауваження за підкритерієм 5.2. Отже, можна зробити висновок, що, виявлені недоліки є не критичними.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами попередньої акредитації було рекомендовано підсилити академічну та професійну кваліфікацію викладачів не лише за соціально-психологічним напрямом, але й за напрямом соціальної роботи. На виконання цієї рекомендації викладачі Шульга Г. Б. та Подорожний В. Г., які залучені до реалізації освітньої програми «Соціальна робота. Психологія», вступили на навчання до магістратури Вінницького державного педагогічного університету ім. М.Коцюбинського за спеціальністю 231 Соціальна робота. Викладачі проф. Паламарчук О. М., доц. Комар Т. О., доц. Клибанівська Т. М., доц. Габа І. М., доц. Фуштей О. В., доц. Саранча І. Г., доц. Коломієць Л. І. одержали сертифікати про проходження післядипломного міжнародного стажування «Міжнародні проекти: написання, аплікування, управління та звітність», організованого Університетом Суспільних наук (UNS) у м. Лодзь у співпраці з Фундацією Central European Academy Studies and Certification (CEASC) (180 год., березень-серпень, 2020). Також експертна група ознайомилася зі списком публікацій, сертифікатами участі в конференціях, стажуваннях викладачів щодо підвищення їхньої академічної кваліфікації та відповідності тим дисциплінам, які вони викладають на ОП. <https://office.naqa.gov.ua/6cf5c1ba-9b82-4741-bacb-d4730852edd3> Надана інформація показала недостатню активність більшості викладачів за останній рік за напрямом 231 Соціальна робота. Так, у 7 з 9 викладачів публікації не пов'язані із дослідженнями у сфері соціальної роботи. Водночас, у 2020 р. гарант ОП Лящ О.П. захистила докторську дисертацію за спеціальністю 19.00.07 – вікова та педагогічна психологія на тему «Генеза емоційного інтелекту в юнацькому віці»; Чухрій І.В. захистила докторську дисертацію за спеціальністю 19.00.08 – спеціальна психологія «Психологічні механізми соціальної адаптації молоді з порушеннями функцій опорно-рухового апарату»; Візнюк І.М. захистила докторську дисертацію за спеціальністю 19.00.04 – медична психологія «Психологія іпохондричних розладів особистості».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до таких документів: «Положення про конкурсну комісію щодо заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників ВДПУ» (https://vspu.edu.ua/content/position/pro_konk_kom.pdf); «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ВДПУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (https://vspu.edu.ua/content/position/pr/23_16.pdf). У процесі конкурсного добору претенденту може бути запропоновано попередньо провести заняття в присутності працівників кафедри. Кандидатури претендентів обговорюються на засіданні кафедри. Конкурсний відбір у ЗВО проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії. Відбір на посаду НПП проводиться конкурсною комісією, рішення якої схвалюється Вченою радою університету. На фокус-групі з адміністративним персоналом представником відділу кадрів була надана інформація щодо вимог конкурсного відбору, а саме: рівень освіти викладачів, наявність наукового ступеня, що повинен відповідати профілю кафедри. Попереднє обговорення кандидатур претендентів на заміщення вакантних посад НПП здійснюється на засіданні кафедри. Наступним показником рівня професіоналізму слугують показники наукової і професійної активності викладачів та рейтинг науково-педагогічних працівників.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ЗВО розроблена ефективна система залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Під час фокус-груп з викладачами, студентами та роботодавцями було отримано інформацію про активне залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема у вигляді систематичного опитування, проведення круглих столів, конференцій та семінарів, майстер-класів, тренінгів, вебінарів; консультування щодо актуальності вибору теми кваліфікаційної роботи; супроводження процесу розроблення соціальних проєктів; ініціювання участі здобувачів вищої освіти в різноманітних соціальних акціях та волонтерських проєктах (директор Вінницької міської організації соціального розвитку та становлення окремих малозахищених категорій молоді «Паросток» Саранча І.Г.; заступник директора Вінницького обласного центру соціальних служб Слободяник О.Г.; директор КЗ «Міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями

«Гармонія» ім. Р. Панасюк» Чорнобрівенко О.Д., головний спеціаліст відділу надання соціальних послуг управління правового забезпечення та соціального обслуговування Департаменту соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації Токар Б.Я.). Роботодавці включаються у процес проходження практики здобувачів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота з метою формування фахових компетентностей та відбору студентів для майбутнього працевлаштування. Співкування з роботодавцями у фокус-групі підтвердило значну зацікавленість їхньої участі в організації ОП. Також за сумісництвом на фаховій кафедрі працює Думбровський В.А. – заступник начальника відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Вінницькій області.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ході фокус-зустрічей із адміністративним, викладацьким персоналом та студентами підтвердилися дані, наведені у звіті самооцінки щодо залучення для проведення занять за ОП «Соціальна робота. Психологія» представників роботодавців та провідних практиків, які працюють у різноманітних соціальних організаціях. До аудиторних занять за ОП «Соціальна робота. Психологія» долучаються професіонали-практики, експерти галузі, роботодавці. Практикується проведення практичних занять на базі Комунального закладу «Міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Гармонія» імені Раїси Панасюк»; реабілітаційної установи «Центр комплексної реабілітації осіб з інвалідністю «Поділля». Окремі фрагменти практичних занять (ОК «Управління в соціальній сфері», «Комплексне соціальне реабілітування», «Психологічний супровід соціальної роботи») проводять: головний спеціаліст відділу надання соціальних послуг Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької облдержадміністрації, Токар Б.Я.; головний спеціаліст відділу допомоги ветеранам війни Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької облдержадміністрації, Григорук Є.В.; провідний психолог Вінницького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Семенюк К.А.; начальник Управління праці та соціального захисту населення Вінницької РДА, Ходацька Н.П. та інші фахівці. Під час фокус-груп зі студентами денної форми (Подорожний В., Пастух Н., Фартушна Ю., Плахотнюк В.) та заочної форми навчання (Яровенко Г., Мержвінська А., Добряк Д., Коваль Л.) наголошено про високий рівень задоволеності викладання дисциплін, до забезпечення яких долучаються професіонали-практики та представники роботодавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, які забезпечують освітній процес за ОП «Соціальна робота. Психологія», що регламентовано р.8 «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти» (2017) (<https://vspu.edu.ua/content/position/p28.pdf>) та «Тимчасовим положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ВДПУ ім. М. Коцюбинського та про прийом на підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників з інших закладів освіти» <https://www.vspu.edu.ua/content/position/p106.pdf> Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників проводиться згідно з 5-річним планом-графіком, що затверджується наказом ректора. ЕГ отримала електронні скани документів про підвищення кваліфікації та/або стажування НПП за останні 5 років <https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/2596>. На зауваження попередньої експертизи НПП кафедри підвищили свою професійну кваліфікацію: Саранча І.Г. підвищила кваліфікацію у сфері проєктного підходу та організації міжнародної співпраці; щодо захисту прав людей із інвалідністю, інклюзії в умовах дистанційного навчання та ін.; Паламарчук О.М. – щодо проєктного підходу у дидактичному процесі в університеті інтернаціонального розміру. <https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/2596>. Під час опитування у фокус-групі НПП з'ясовано, що викладачі, які задіяні в ОП, мають змогу підвищувати свою кваліфікацію та стажуватись у ЗВО, відповідних наукових, освітньо-наукових установах та організаціях як в Україні, так і за її межами. Зокрема, протягом 2020 р. гарант ОНП Ляш О.П захистила докторську дисертацію за спеціальністю 19.00.07 – вікова та педагогічна психологія на тему «Генеза емоційного інтелекту в юнацькому віці»; Чухрій І.В. – докторську дисертацію за спеціальністю 19.00.08 – спеціальна психологія на тему «Психологічні механізми соціальної адаптації молоді з порушеннями функцій опорно-рухового апарату»; Візнюк І.М. – докторську дисертацію за спеціальністю 19.00.04 – медична психологія на тему «Психологія іпохондричних розладів особистості». Завідувачка кафедри психології та соціальної роботи зауважила, що НПП проходять стажування на рівні вітчизняних та зарубіжних ЗВО. Так, викладачі Паламарчук О. М., Комар Т. О., Клибанівська Т. М., Габа І. М., Фуштей О. В., Саранча І. Г., Коломієць Л. І., що забезпечують підготовку за ОП, проходили 2020 р. підвищення кваліфікації за програмою післядипломного міжнародного стажування «Міжнародні проєкти: написання, аплікування, управління та звітність», організоване Університетом Суспільних наук (UNS) у м. Лодзь у співпраці з Фондацією Central European Academy Studies and Certification (CEASC) (180 год.) <https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/2596>. Отже, керівництво ЗВО сприяє професійному розвитку НПП, надаючи згоду на проходження стажування, укладаючи відповідні угоди з іншими ЗВО, організаціями та установами, в т. ч. зарубіжними, інформуючи НПП про можливості міжнародного стажування.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників Університету передбачає матеріальні та моральні заохочення. Вони регламентуються «Правилами і процедурами оцінювання освітньої, наукової, виховної, громадської та профорієнтаційної діяльності науково-педагогічних, педагогічних працівників Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського» (наказ від 01.03.2018 р., № 320д) (https://vspu.edu.ua/content/position/p32_18.pdf) та «Положенням про преміювання працівників Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського». Зазначені документи є підставою для визначення індивідуального рейтингу науково-педагогічних працівників, що впливає на їх стимулювання (преміювання). Процедура відзначення науково-педагогічних працівників регламентується положеннями «Про преміювання працівників ВДПУ» (наказ від 27.12.2011 р., №24) <https://www.vspu.edu.ua/content/position/p113.pdf>. «Про нагородження працівників ВДПУ» (наказ від 14.11.2006 р., № 190) та іншими внутрішніми документами університету. За сумлінну працю, вагомі особисті досягнення у професійній діяльності, активну участь у підготовці фахівців викладачі кафедри нагороджені відзнаками і грамотами Міністерства освіти і науки України (державний знак «Відмінник освіти» – проф. Шахов В. І.; грамота МОН України – проф. Паламарчук О. М.); грамотами Вінницької облдержадміністрації – доц. Габа І.М., доц. Візнюк І.М., доц. Лящ О.П.). Під час дистанційної зустрічі, ректор ЗВО зауважила, що планується проведення курсів з підвищення педагогічної майстерності та курсів підвищення кваліфікації НПП з наступного року. Водночас, цілісної системи розвитку викладацької майстерності в Університеті не має. Під час зустрічі із завідувачкою кафедри зазначено про «Школу молодого викладача» на кафедрі для асистентів задля підвищення їхньої професійної кваліфікації.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити належний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. У ЗВО існує дієва система морального та матеріального стимулювання професійного розвитку. Залучення до викладацької роботи на кафедрі за сумісництвом практиків у сфері соціальної роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми потребує подальшого підсилення у напрямі соціальної роботи, що підтверджується і слабкою науково-методичною активністю за цим напрямом за останній рік. Несформованість цілісної системи розвитку викладацької майстерності в Університеті. Рекомендації: удосконалити систему підвищення викладацької майстерності на рівні ЗВО; розглянути можливість підвищення професійної кваліфікації викладачів кафедри за спеціальністю 231 «Соціальна робота» на освітніх програмах магістратури, аспірантури, докторантури за цією спеціальністю у інших вітчизняних чи зарубіжних ЗВО, а також зміцнення штату кафедри за рахунок залучення НПП зі спеціальності «Соціальна робота».

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо людських ресурсів. Рекомендації попередньої експертизи за цим критерієм враховано і виконуються. Недоліки пов'язані з тривалістю процесів підвищення академічної та професійної кваліфікації НПП за напрямом соціальної роботи, що не є критичним для якісного провадження цієї ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Для огляду матеріально-технічних ресурсів, навчально-методичного забезпечення було продемонстровано відеосюжет та додано посилання на сайт і пояснення, які стали основою для ЕГ констатувати, що ці ресурси цілком достатньо забезпечують досягнення визначених ОП цілей та РН. Завідувачка кафедри психології та соціальної

роботи зауважила, що матеріально-технічна база ЗВО постійно модернізується та оновлюється. ЕГ було продемонстровано навчальні аудиторії, оснащені телевізорами, мультимедійними дошками, проекторами, комп'ютерами, окремі комп'ютерні класи, центр «Освітній хаб «NotBox», Логоклуб для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, інформаційно-обчислювальний центр із доступом до сервісу для перевірки робіт на плагіат «Unicheck Антиплагіат», приміщення (2 абонементи, 5 читальних залів на 232 посадкових місця, загальна площа читальних залів – 775 м²) та ресурсне забезпечення бібліотеки (навчально-методична, наукова й художня література у кількості понад 530 тис. одиниць на різних носіях українською та іноземною мовою), читальна е-зала навчально-методичної літератури (48 посадкових місць, 40 з яких оснащено комп'ютерами), зала е-інформації на 38 посадкових місць, повністю оснащена комп'ютерами та доступом до інтернет. Загалом бібліотека має 78 комп'ютерів, 7 одиниць розмножувальної техніки. Її відвідувачі мають вільний доступ до Wi-Fi та е-каталогу (330 тис. бібліографічних записів), а також можуть скористатися інституційним репозитарієм (програма DSpace, понад 5 тис. повних текстів), послугою перевірки на плагіат (програма StrikePlagiarism), доступом до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Бібліотека впроваджує проєкт «Бібліотека без меж», завдяки якому озвучено сторінки її сайту для здобувачів із порушенням зору, створено «полицю з аудіотворами», започатковано «нічний абонемент» для осіб з особливими освітніми потребами. Під час дистанційного навчання використовуються веб-камери та онлайн-ресурси платформи дистанційного навчання «G Suite for Education», «Google Classroom», «LMS Collaborator», сервіси для організації онлайн-конференції та відеозв'язку «Zoom», «Meet». На території ЗВО всі учасники освітнього процесу мають змогу користуватися мережею Інтернет та безкоштовним Wi-Fi. У вільному доступі та загальному користуванні для здобувачів вищої освіти створені сучасні спеціалізовані лабораторії, комп'ютерні класи, мистецький центр, спортивні зали, вуличні спортивні майданчики, басейн, музей, їдальня. Діє 4 гуртожитки (понад 2 тис. місць) (<http://www.vspu.edu.ua/content/img/st1.pdf>). На зустрічі зі здобувачами, було з'ясовано, що їх цілком задовольняють умови проживання у гуртожитку та інфраструктура ЗВО загалом. Наразі розпочато реконструкцію системи водо- і електропостачання гуртожитків, що дозволяє вирішувати проблему відсутності гарячої води в гуртожитках. Попит здобувачів на місця у гуртожитку повністю забезпечений. Матеріальні ресурси є достатніми для забезпечення ОП та відповідають заявленим у звіті даним.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Здобувачі вищої освіти (результати проведеного анкетування і зустрічі з ЕГ) та викладачі запевнили, що мають безоплатний доступ до користування усіма інформаційними ресурсами, необхідними для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Для обслуговування студентів, викладачів та слухачів в університеті функціонують електронна бібліотека та традиційна бібліотека, що мають в своєму розпорядженні наукову, навчальну, методичну літературу, фахові періодичні видання. Для здобувачів є можливість також перевірити магістерську роботу, тези, статті на наявність плагіату. Ця інформація була підтверджена здобувачами, викладачами, завідувачкою кафедри. На безоплатній основі надає послуги соціально-психологічна служба. Оплата здійснюється за послуги з проживання у гуртожитках (окрім соціальних категорій здобувачів освіти) та за харчування в їдальні.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Одним із пріоритетних векторів ЗВО вбачає у проведенні заходів, які забезпечують безпечність освітнього середовища, що регламентується Правилами та Положеннями внутрішнього розпорядку університету. У структурі ЗВО є інженер з охорони праці, який організовує і контролює забезпечення безпечності освітнього середовища. Науково-педагогічні працівники і здобувачі вищої освіти проходять інструктажі з охорони праці і протипожежної безпеки, відповідні інструктажі перед виходом на виробничу практику. У ЗВО застосовують широкий спектр інструктажів для різних учасників освітнього процесу (<http://vspu.edu.ua/index.php?p=instrukt>). Підтримкою психологічного здоров'я здобувачів вищої освіти займається соціально-психологічна служба відділу молодіжної політики та соціальної роботи, функціонує телефонна лінія «Телефон Довіри» та поштова «Скринька Довіри» а також проводяться психологічні та соціальні тренінги, зустрічі в Центрі «Освітній хаб «NotBox». Є можливість долучитися до Школи волонтерства та численних спортивних секцій (35), які працюють у спортивному комплексі, що вміщує ігрову залу, гімнастичну залу, борцівську залу, спортивний майданчик, обладнаний під футбольне, баскетбольне та волейбольне поля, а також тренажерний майданчик. Належне забезпечення моделі здоров'я розвивальної технології убезпечує студентів від перевантажень, сприяє формуванню особистості безпечного типу, яка вміє піклуватися про своє здоров'я; умови для здобувачів із особливими освітніми потребами (пандуси, підйомники). ЗВО проводяться ремонтні роботи, заміна вікон, закупівля устаткування та обладнання необхідного для створення безпечних і комфортних умов освітнього процесу здобувачів вищої освіти за ОП «Соціальна робота. Психологія» (ауд. 337, 338, 344, 348 навчального корпусу №1), облаштовується територія, проводиться озеленення, створюються зони відпочинку навколо навчальних корпусів ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. Результати проведеного анкетування здобувачів вищої освіти засвідчили позитивну оцінку стану забезпечення охорони праці та безпеки життєдіяльності в університеті. https://drive.google.com/file/d/1Tb8ZblVb1iUvb_gWNTlJf5PMdrSBSjrR/view

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП забезпечуються ЗВО відповідно до ЗУ «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у ВДПУ, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у ВДПУ, Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ЗВО та іншими відповідними нормативно-правовими документами. У ЗВО створено веб-сайт, що містить необхідні документи, положення. Також освітню підтримку здобувачі вищої освіти за ОП отримують від кураторів груп, викладачів та завідувача кафедри. На кафедрі психології та соціальної роботи складено графік консультацій, що сприяє підвищенню рівня успішності здобувачів вищої освіти, попередженню проблем академічної неуспішності. Передбачена можливість повторного вивчення освітнього компонента. Організаційна підтримка здобувачів здійснюється Центром внутрішнього забезпечення якості освіти, навчального відділу, структурними підрозділами факультетів/кафедр. Допоміжними платформами для організаційної підтримки є телеграм-канал, Viber. Інформаційна підтримка здійснюється через мережу інтернет. Функціонує сторінка кафедри психології та соціальної роботи на веб-сайті ЗВО, інституційний репозитарій (<https://vspu.edu.ua/content/position/p26.pdf>). На веб-сайті розміщена актуальна інформація для здобувачів. Значної уваги заслуговує консультативна підтримка здобувачів вищої освіти. На базі соціально-психологічної служби працюють психологи. Керівник соціально-психологічної служби зазначила, що за час карантину переважають індивідуальні консультації онлайн. Запити здобувачів різноманітні: адаптація, особисті проблеми, міжособистісне спілкування. Соціально-психологічною службою та випусковою кафедрою проводяться психологічні та соціальні тренінги, зустрічі з фахівцями-експертами. Здобувачі з категорії осіб, які потребують допомоги, отримують соціальні стипендії, що регулюється Положення про порядок використання коштів Фонду соціальної допомоги студентам та аспірантам ВДПУ, затвердженими рішенням Вченої ради від 25.01.2017 р., протокол № 12 (<https://vspu.edu.ua/content/doc/n2.pdf>). Представленням інтересів, захистом прав і свобод, врегулюванням важливих питань студентського життя опікуються органи студентського самоврядування ЗВО (<http://vspu.edu.ua/index.php?p=stud-p>). ЗВО створено для здобувачів вищої освіти розвинену соціальну інфраструктуру (4 гуртожитки, спортивні зали та майданчики, пункти громадського харчування, мистецький центр). Результати проведеного анкетування здобувачів вищої освіти показали, що вони загалом задоволені рівнем освітньої, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки в ЗВО (https://drive.google.com/file/d/1Tb8ZbIVb1iUvb_gWNTlJf5PMdrSBSjrR/view).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для осіб з особливими освітніми потребами ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту. У «Правилах прийому на навчання до ВДПУ у 2020 р.» <http://vspu.edu.ua/abiturientu/> регламентовано спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, під які підпадають і особи з особливими освітніми потребами. Для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами у ЗВО створюють умови комплексного (технічного, організаційного, педагогічного, психологічного, соціального) супроводу, розробленням і реалізацією індивідуального підходу до кожного. Корпуси оснащені пандусами, безперешкодними під'їздами та широкими дверима ліфтів. Обладнані вбиральні для здобувачів вищої освіти з інвалідністю та особливими освітніми потребами. У гуртожитку, де проживає така категорія осіб, також створено спеціальні безпечні умови, встановлено бойлери для забезпечення гарячою водою. У ЗВО діє соціально-психологічна служба, що надає соціально-психологічну підтримку, проводить індивідуальні консультації, організовує роботу груп взаємодопомоги для студентів з особливими освітніми потребами. За ОП «Соціальна робота. Психологія» не навчаються здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Результати інтерв'ю та попередньо проведеного анкетування здобувачів вищої освіти цієї ОП показали, що здобувачам, які навчаються за ОП «Соціальна робота. Психологія», невідомі випадки корупції, сексуальних домагань та дискримінації (<https://drive.google.com/file/d/>). У ЗВО існує чітка і зрозуміла політика і процедура щодо вирішення подібних конфліктних ситуацій, що регламентується «Статутом ВДПУ» (<http://vspu.edu.ua/content/img/>); «Правилами внутрішнього розпорядку ВДПУ» <http://vspu.edu.ua/content/img/>; «Колективним договором адміністрації з профспілковим комітетом ВДПУ»; «Положенням про комісію з трудових спорів»; «Положенням про раду профілактики порушень дисципліни ВДПУ». У ЗВО налагоджено збір інформації про сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію, систематично здійснюються заходи для запобігання цим явищам (<http://vspu.edu.ua/index.php?%20p=corruption>). Про відомі факти корупційних правопорушень можна повідомити на електронну пошту (info@vspu.edu.ua), письмово ректору ЗВО, або ж відповідальній особі з питань запобігання та виявлення корупції за телефоном 27-00-28. Також, під час комунікації зі здобувачами та викладачами було з'ясовано, що створена та діє поштова «Скринька Довіри» (<http://vspu.edu.ua/content/position/p111.pdf>), до якої студенти мають можливість подати заяви про подібні випадки. Також, керівниця соціально-психологічної служби Соловйова В.А., завідувачка кафедри психології та соціальної роботи Паламарчук О.В. підтвердили думку про тісну співпрацю та комунікацію зі здобувачами. ЗВО орієнтований

на застосування превентивних методів роботи з метою попередження переходу будь-яких непорозумінь до конфліктних ситуацій. Психологи соціально-психологічної служби систематично проводять індивідуальні та групові консультації для допомоги студентській спільноті у розвитку та підтримці власного потенціалу, пошуку шляхів вирішення конфліктних ситуацій. Під час дистанційного навчання такі консультації проводяться онлайн. Процедурою розгляду та врегулювання конфлікту інтересів учасників освітнього процесу, вирішення конфліктних ситуацій щодо дискримінації, корупції, сексуальних домагань та булінгу у ЗВО передбачено процедуру оскарження результатів та поточного оцінювання результатів навчання здобувачів ВО; забезпечення, захист, розгляд та вирішення конфліктних ситуацій щодо сексуальних домагань, дискримінації, булінгу (цькування) у ЗВО; запобігання та врегулювання конфлікту інтересу та недопущення проявів корупції (<http://vspu.edu.ua/content/position/p112.pdf>). У випадку виявлення фактів корупції, дискримінації та сексуальних домагань адміністрація ННІПППФВК проводить перевірку та повідомляє про її результати керівництво ЗВО для прийняття рішення. Під час освітнього процесу за ОП конфліктних ситуацій не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО має у своєму арсеналі необхідні фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП, що гарантує досягнення визначених ОП цілей та РН. Особливої уваги заслуговує електронна та традиційна бібліотеки, надання психологами соціально-психологічної служби індивідуальних консультацій у офлайн- та онлайн форматах. Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів в межах ОП для викладачів та здобувачів вищої освіти безоплатний. Відповідна освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів – з боку ЗВО, студентського самоврядування, випускової кафедри та НПП – сприяє задоволенню потреб та інтересів здобувачів в повній мірі, зокрема – осіб з особливими освітніми потребами. Створені необхідні умови щодо реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Впроваджуються курси для цієї категорії здобувачів вищої освіти, а бібліотека поповнює арсенал необхідних для навчання ресурсів. ЗВО має функціонуючі механізми та процедури вирішення конфліктних ситуацій, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Спілкування зі здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування засвідчило необхідність рекомендувати ЗВО покращити процедуру інформування студентів про механізми та процедури вирішення конфліктних ситуацій не тільки через оприлюднення інформації на сайті ЗВО, але й відповідні онлайн та офлайн-заходи зі здобувачами вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також із врахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ЗВО має у своєму арсеналі усі необхідні фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП, що гарантує досягнення визначених ОП цілей та РН. У ЗВО надається освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, існуючі механізми та процедури вирішення конфліктних ситуацій є доступними для всіх учасників освітнього процесу. ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями із незначними зауваженнями.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОП регулюється нормативними документами, серед яких: Положення про організацію освітнього процесу у ВДПУ (2020) <http://vspu.edu.ua/content/position/p114.pdf> та Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у ВДПУ (2017) <http://vspu.edu.ua/content/position/p28.pdf>. У ЗВО координація функцій із внутрішнього забезпечення якості освіти покладена на Центр внутрішнього забезпечення якості освіти

(<http://www.vspu.edu.ua/content/position/p110.pdf>). У ЗВО запроваджено прозорий механізм формування, моніторингу і корекції освітніх програм, що розміщені на його офіційному сайті (<http://www.vspu.edu.ua/index.php?p=education8>). Перегляд ОП відбувається з метою визначення її відповідності зазначеним цілям, потребам студентів і суспільства не рідше одного разу на п'ять років. ОП «Соціальна робота. Психологія» була розроблена на етапі ліцензування освітньої діяльності ЗВО, галузь знань 23 Соціальна робота, спеціальність 231 Соціальна робота. Перший варіант ОП, як складову ліцензійної справи, було розглянуто і схвалено АКУ МОН України (наказ №491-л від 21.12.2017 р.) з ліцензійним обсягом 50 осіб. У січні 2018 р. ОП було оприлюднено на сайті ЗВО для обговорення. В результаті обговорення ОП було вдосконалено її зміст з метою приведення у відповідність до сучасних запитів ринку надання соціальних послуг. Удосконалений варіант ОП було затверджено Вченою радою ЗВО 28.03.2018 р., протокол № 11, та введено в дію наказом ректора від 02.04.2018 р., наказ № 49. Моніторинг та перегляд ОП «Соціальна робота. Психологія» відбувався за участю стейкхолдерів, в ході якого одержано інформацію щодо тенденцій сучасного розвитку соціальної сфери. За його результатами відбулося доопрацювання ОП. У першому семестрі 2019-2020 н.р. відповідно до рекомендацій ГЕР в діючу ОП були внесені наступні зміни: дисципліни, що формують психологічні компетентності було перенесено у цикл обов'язкових дисциплін професійної підготовки; збільшено обсяг вибіркової складової дисциплін циклу професійної підготовки; зменшено загальну кількість дисциплін циклу загальної підготовки. У другому семестрі 2019-2020 н.р. у зв'язку з необхідністю посилення практичної складової професійної підготовки здобувачів вищої освіти робочою групою були внесені зміни до діючої ОП. А проєкт ОП із внесеними змінами розміщено на сайті ЗВО для обговорення (<http://vspu.edu.ua/content/img/education/>). У травні 2020 р. обговорений проєкт ОП було переглянуто й удосконалено у відповідності до рекомендацій стейкхолдерів (<https://vspu.edu.ua/faculty/>) : конкретизовано зміст ОК «Психологічний супровід соціальної роботи», «Психодіагностичний практикум у соціальній роботі»; додано ОК «Міжнародні соціальні інституції та програми», «Соціальне проєктування», «Юридичний супровід соціальної роботи».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Центром внутрішнього забезпечення якості освіти щосеместрово проводяться опитування здобувачів вищої освіти щодо змісту конкретних дисциплін (https://drive.google.com/file/d/1fDDAceeXKjbnqYi1O_v9NaQD_VO-IX5Y/ ; <https://drive.google.com/file/d/1hNr58Kj01U4Q1lePTSvwyAWeXl17bQN/>); щодо якості ОП (<https://drive.google.com/file/d/1srbyPL2TCYp7mxqjFEoHNyZAqkvizFQ/view?usp=sharing>). Викладачі на останньому занятті з курсу запитують студентів про якість його змістової частини і методів викладання. Представники студентського самоврядування беруть безпосередню участь у процедурах внутрішнього забезпечення та моніторингу якості ОП. Ця процедура регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у ВДПУ» (<http://www.vspu.edu.ua/content/position/p114.pdf>). Під час зустрічі представники студентського самоврядування зазначили, що вони входять до складу усіх колегіальних органів ЗВО та беруть участь в обговоренні питань щодо організації освітнього процесу, результатів успішності навчання, вносять пропозиції, висловлюють зауваження. За наявності звернень студентів щодо неналежної реалізації освітнього процесу за ОП органи студентського самоврядування аналізують зміст проблеми і звертаються до керівництва інституту або університету з пропозиціями (<http://vspu.edu.ua/content/position/sam1.pdf>). За словами студентів, їхня позиція береться до уваги під час перегляду ОП. Представники студентського самоврядування мали досвід внесення пропозицій щодо вибірових дисциплін, які було враховано. Також вони зазначили, що результати опитувань розглядаються на засіданнях Вченої ради факультету (частка студентів у її складі – 10,9%), Вченої ради ЗВО (7 студентів виборних, голова студентського самоврядування ЗВО), кафедри (на її засіданні студенткою Кулій О., головою Ради студентського самоврядування ННПППФВК ВДПУ, внесено пропозицію щодо збільшення частки практико орієнтовного навчання). Також студенти запропонували збільшити кількість дисциплін психологічного циклу (<https://drive.google.com/file/d/1srbyPL2TCYp7mxqjFEoHNyZAqkvizFQ/view?usp=sharing>), що знайшло відображення у конкретизації змісту освітніх компонентів «Психологічний супровід соціальної роботи» та «Психодіагностичний практикум у соціальній роботі», а побажання щодо змістового наповнення практик були враховані у змісті виробничої та переддипломної практик. Магістрантка Фартушна Ю. висловила думку щодо доцільності оволодіння компетентностями написання та реалізації соціальних проєктів. Зазначені побажання були враховані в змісті освітнього компоненту «Соціальне проєктування».

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ході спілкування із роботодавцями (Савчук З., вчитель-логопед Комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр; Токар Б., головний спеціаліст відділу надання соціальних послуг управління правового забезпечення та соціального обслуговування Департаменту соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації; Чорнобривенко О., директор КЗ «Міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Гармонія» ім. Р. Панасюк»), а також оприлюднених матеріалів (<https://drive.google.com/file/d/1xUZyWpkfphiJBWR7ABnwbAHFasaSBQ93/view?usp=sharing>) підтверджено їхню участь у процесі перегляду ОП. Роботодавці (директор КЗ «Міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Гармонія» імені Р. Панасюк» Чорнобривенко О.; керівник

Вінницького МЦСССДМ Добровольська Н.) залучені до рецензування ОП. Періодично відбуваються зустрічі викладачів із представниками роботодавців з метою аналізу потреб ринку праці, відповідності ОП сучасним тенденціям розвитку галузі. У процесі роботи вони вносять пропозиції з удосконалення змісту ОП та освітнього процесу (<http://vspu.edu.ua/faculty/pochat/psy/doc/a1.pdf>). Шевчук О., головою правління ВОВ БО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ», запропоновано застосування комплексного підходу у вирішенні проблемних ситуацій соціального супроводу, що було враховано ЗВО у змісті навчальних дисциплін: «Міжнародні соціальні інституції та програми»; «Юридичний супровід соціальної роботи»; «Психологічний супровід соціальної роботи», «Комплексне соціальне реабілітування»; «Психодіагностичний практикум у соціальній роботі»; «Соціальна робота з групами ризику». Лукіянова М., директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Вінницькій області, наголосила на формуванні психологічних компетенцій. Тому до змісту обов'язкових освітніх компонентів додано дисципліни «Психологічний супровід соціальної роботи», «Психодіагностичний практикум у соціальній роботі». Аляб'єва С., заступник директора Вінницького міського центру зайнятості, запропонувала посилити правову складову освітньо-професійної програми, тому до ОП включено обов'язкову навчальну дисципліну «Юридичний супровід соціальної роботи». Думка головного спеціаліста відділу надання соціальних послуг та взаємодії з ОТГ Департаменту соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації Токар Б. щодо необхідності вивчення соціальних інновацій у соціальній роботі була врахована і ця компонента лягла в зміст навчальних дисциплін «Міжнародні соціальні інституції та програми», «Управління в соціальній сфері», «Соціальне проектування», «Інновації в соціальних послугах». Слободяник О., заступник директора Вінницького обласного центру соціальних служб запропоновано у процесі практичної підготовки розширити спектр формування навичок комунікації з різними групами соціального супроводу. ОП передбачає проходження практики з різними категоріями отримувачів соціальних послуг.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск здобувачів вищої освіти за ОП відбувся у грудні 2019 р. Взаємозв'язок із випускниками ОП здійснюється через зустрічі, круглі столи, соціальні мережі. Кафедра психології та соціальної роботи практикує збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторії працевлаштування випускників ОП. Завідувачка кафедри психології та соціальної роботи Паламарчук О.М. наголосила на тому, що кафедра активно і систематично співпрацює з випускниками у двох аспектах: залучаючи тих з них, хто працює за фахом, до проведення аудиторних занять, а тих, хто не працює за фахом, - запрошуючи на різноманітні заходи з метою сприяння подальшому їхньому працевлаштуванню в галузі соціальної роботи. Колектив кафедри психології та соціальної роботи враховує їхні пропозиції із удосконалення ОП (<https://vspu.edu.ua/faculty/pochat/psy/doc/a1.pdf>). Шляхом зворотного зв'язку від випускників кафедрою психології та соціальної роботи отримано інформацію щодо їхнього кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування, створено базу даних щодо їх працевлаштування, що відображена у протоколі засідання кафедри № 2 від 14 вересня 2020 р. (https://drive.google.com/file/d/1RZpS9FYU_UHAr68Hv1BdUWSpfS5-jAhF/view?usp=sharing). Інформацію про працевлаштування випускників оприлюднено на сайті кафедри практичної психології та соціальної роботи: <http://vspu.edu.ua/faculty/pochat/psy/vipmag.php> Інформацію щодо вакансій розміщують на сайті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського: <http://vspu.edu.ua/index.php?p=stud-p-work>

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Для виявлення недоліків в ОП та/або освітній діяльності з її реалізації проводиться внутрішній аудит та опитування здобувачів вищої освіти і викладачів, що було підтверджено в ході бесід та аналізу звітів. Центром внутрішнього забезпечення якості освіти ЗВО було надано рекомендації щодо покращення якості ОП «Соціальна робота. Психологія» (<http://vspu.edu.ua/content/img/education/graph/recom.pdf>): активізувати участь науково-педагогічних працівників у міжнародних програмах, тренінг-курсах, курсах підвищення кваліфікації з метою підвищення їх професійної компетентності з соціальної роботи; розширити спектр застосовування інноваційних засобів в процесі дистанційного навчання; акцентувати увагу на підвищенні практичної спрямованості освітнього процесу. Залучати професіоналів-практиків до викладання дисциплін; стимулювати здобувачів вищої освіти до систематичного професійного росту за рахунок участі в онлайн курсах України та світу на платформі prometheus. Врахувавши їх, викладачі кафедри психології та соціальної роботи: пройшли міжнародне стажування «Міжнародні проекти: написання, аплікування, управління та звітність» (Університет Суспільних Наук у м. Лодзь у співпраці з Фондацією CEASC, 2020 р.; 180 год.); взяли участь у роботі школи з підготовки громадських радників з інклюзії та гендерних питань за підтримки Фонду сприяння демократії Посольства Сполучених Штатів Америки (2020 р.) (<https://www.facebook.com/1459288014401474/posts/2567548310242100/>); <https://www.facebook.com/vinnitsya.legalaid/>). Марієтрантка Фартушна Ю. брала участь у зимовій школі «Запобігання торгівлі людьми» за підтримки уряду Канади, (2020 р.); Пастух Н. – у літній школі «Надання соціальних послуг та психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства» за підтримки Координатора проєкта ОБСЄ в Україні, (2020 р.) (<https://drive.google.com/drive/folders/1R-K239SdO5LqYRtUgFBAC-LSFcge6FNL?usp=sharing>). Під керівництвом доц. Саранчі І.Г. здобувачі ОП під час проходження практики пройшли онлайн-курси на платформі Prometheus. У 2020-2021 н.р. до викладання обов'язкової навчальної дисципліни циклу професійної підготовки «Юридичний супровід соціальної роботи» залучено Думбровського В.А., заступника начальника відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Вінницькій області. За результатами зустрічей із

головою профспілки, здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування, ЕГ встановлено що вони періодично вносять пропозиції щодо вдосконалення освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості та поінформовані щодо їх вдосконалення.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно відомостей про самооцінювання зауваження та пропозиції з останньої акредитації ОП були враховані ЗВО. Так, кафедрою психології та соціальної роботи враховано досвід аналогічних ОП вітчизняних та іноземних ЗВО, про що вказано у аналізі за Критерієм 1. Залучено до процесу розробки ОП здобувача Добряк Д. та директора департаменту соціальної політики Вінницької міської ради Войткову В.; на сторінці кафедри відображено пропозиції стейкхолдерів (<http://vspu.edu.ua/>). Аналіз робочих програм дисциплін засвідчив оновлення джерельних баз вітчизняними та закордонними виданнями. Також внесені зміни до переліку посад, що можуть займати випускники ОП. Але до нього додано посади, що не відповідають цьому рівню ВО, як-то: соціальний працівник (допоміжний персонал); соціальний робітник. Комплексний екзамen перейменовано з «Психологія з технологіями професійної діяльності» на «Теорія і технології професійної діяльності фахівця з соціальної роботи». Суттєво посилено професійно-орієнтовану складову ОП дисциплінами з соціальної роботи, але при цьому перелік дисциплін психологічного циклу скорочено до двох («Психодіагностичний практикум у соціальній роботі», «Психологічний супровід соціальної роботи»). Гарант та завкафедри психології та соціальної роботи пояснюють таке скорочення тим, що формування психологічних компетентностей закладено у зміст робочих програм. ЕГ не знайшла переліку цих компетентностей у робочих програмах. У результаті зустрічей ЕГ з менеджментом ЗВО, науково-педагогічними працівниками, роботодавцями та здобувачами за ОП, проведеного аналізу контенту веб-сайту ЗВО та звітів опитування студентів, роботодавців, НПП встановлено, що ЗВО покращено забезпечення публічності та більшої поінформованості внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів щодо результатів опитування здобувачів, роботодавців та НПП. У ЗВО популяризовано систему дотримання академічної доброчесності викладачів та здобувачів ВДПУ <http://www.vspu.edu.ua/>. Експертна група у результаті зустрічей із НПП, гарантом та завідувачкою кафедри, мала можливість пересвідчитися, що ЗВО вжито заходів щодо підсилення академічної та професійної кваліфікації викладачів за спеціальністю 231 «Соціальна робота»: викладачі Шульга Г., Подорожний В. вступили до магістратури за спеціальністю 231 Соціальна робота; шестеро викладачів одержали сертифікати про міжнародне стажування «Міжнародні проекти: написання, аплікування, управління та звітність»; проф. Паламарчук О. та доц. Габа І. у якості тренерів працювали у Школі підготовки громадських радників з інклюзії та гендерних питань. Водночас, у штаті фахової кафедри на момент експертизи не було викладачів, академічна кваліфікація яких відповідає спеціальностям 231 «Соціальна робота» чи 13.00.05 «Соціальна педагогіка». Наукові і методичні публікації за 2020 рік у межах проблематики соціальної роботи наявні лише у 2 викладачів. ЗВО розроблено процедуру розгляду та врегулювання конфлікту інтересів учасників освітнього процесу <http://vspu.edu.ua/>

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти визначається Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти у ВДПУ (2017) (<https://vspu.edu.ua/content/position/p28.pdf>). Кафедра психології та соціальної роботи розробляє ОП з урахуванням діючих освітнього та професійного стандартів за спеціальністю 231 Соціальна робота, законів України «Про вищу освіту», «Про соціальні послуги», нормативних документів ЗВО. Дирекція ННПППФВК організовує навчання здобувачів вищої освіти за ОП «Соціальна робота. Психологія», створює умови для підвищення якості освіти. Методичний супровід усіх процесів контролю якості та моніторинг освітнього процесу за ОП «Соціальна робота. Психологія» здійснює навчально-методичний відділ ЗВО. Вчена рада ЗВО затверджує ОП та навчальний план, що визначають зміст підготовки фахівців за спеціальністю 231 Соціальна робота. Рішення Вченої ради вводяться в дію наказами Ректора. Розподіл відповідальності між цими структурними підрозділами висвітлюють відповідні Положення щодо діяльності ВДПУ, розміщені на сайті. ЕГ провела зустрічі з представниками цих підрозділів та вивчила підтверджуючі документи щодо їх діяльності у контексті даного підкритерія. Гарант ОП та НПП кафедри через обмін досвідом та співпрацю з іншими навчальними закладами, роботодавцями, спілкування із здобувачами докладають зусиль для модернізації та вдосконалення ОП. Гарант ОП та викладачі відкриті до спілкування та обміну досвідом, у чому експертна група мала змогу пересвідчитись під час здійснення on-line акредитаційної експертизи.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО належним чином дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. У ЗВО запроваджено прозорий механізм формування, моніторингу і корекції освітніх програм, які розміщені на офіційному сайті університету. Органи студентського самоврядування

беруть безпосередню участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП, їх представництва є в усіх колегіальних органах ЗВО. У ЗВО проводяться опитування студентів щодо їх задоволеності навчальним процесом, освітніми компонентами, методами та формами навчання, чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання, об'єктивності науково-педагогічних працівників тощо. Здобувачі ВО, органи студентського самоврядування, роботодавці, випускники ОП залучені до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти через участь у засіданнях кафедр та Вченої ради. Роботодавці залучаються до проведення аудиторних занять та практики за ОП. На інтернет-сторінці кафедри розміщено інформацію про випускників за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Не всі зауваження та пропозиції, сформульовані ЕГ та ГЕР під час попередньої акредитації, враховано повною мірою. Так, незбалансованими залишились складові ОП – соціальна робота і психологія; наукова і методична активність викладачів за напрямом соціальної роботи потребує інтенсифікації. Рекомендації: ретельніше вивчати зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, та враховувати рекомендації

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також із урахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями із незначними зауваженнями. Виходячи із аналізу документів, зустрічей із стейкхолдерами, орієнтованості гаранта програми та ЗВО на удосконалення ОП, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 8 з недоліками, що не є критичними.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Констатуємо, що освітня діяльність у ЗВО, зокрема на ОП «Соціальна робота. Психологія» регулюється та регламентується низкою нормативних документів, зміст яких містить чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони є загальнодоступними на веб-сайті ЗВО, і яких дотримуються під час реалізації ОП, зокрема: Статут ВДПУ (нова редакція) (2017), зокрема п. 4.7; (<https://vspu.edu.ua/>); Положення про організацію освітнього процесу у ВДПУ, розділ 9 (<http://www.vspu.edu.ua/content/position/>); Правила внутрішнього розпорядку університету ВДПУ, розділ 1.2; (<http://vspu.edu.ua/content/img/ruls.pdf>); Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти ВДПУ, п. 7.3 (<https://vspu.edu.ua/content/position/>); Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ВДПУ (<http://vspu.edu.ua/content/position/pol7.pdf>); Положення про центр «Освітній хаб «NOT BOX» ВДПУ (<http://www.vspu.edu.ua/content/position/p118.pdf>); Положення про структурні підрозділи та колегіальні органи ВДПУ, посадові інструкції працівників, контракти з науково-педагогічними працівниками, договори про надання освітніх послуг, інші внутрішні нормативні акти Університету. Документи розміщені на веб-сайті університету у розділі «Про нас», вкладка «Положення», і перебувають у відкритому доступі (<http://www.vspu.edu.ua/index.php?p=position>); посадові інструкції працівників та контракти у кадровій службі, договори про надання освітніх послуг – у особових справах студентів. Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Для групи забезпечення важлива думка зацікавлених осіб (стейкхолдерів) щодо отримання зауважень та пропозицій, тому на сайті кафедри психології та соціальної роботи розміщено обговорення ОП «Соціальна робота. Психологія» у вільному доступі та безпосередньо затверджена ОП <http://vspu.edu.ua/content/img/education/nnprgio.pdf>. На сайті розміщено контакти, електронна адреса кафедри, що

свідчить про можливість написати пропозиції, зауваження від заінтересованих осіб, задля удосконалення ОП. Також на сайті кафедри оприлюднений Перелік рекомендацій стейкхолдерів та їх урахування при розробленні ОПП «Соціальна робота. Психологія» (<http://vspu.edu.ua/faculty/pochat/psy/doc/a1.pdf>)

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ, ознайомившись із сайтом кафедри, а також під час проведення фокус-груп, дійшла висновку, що ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП. Варто зазначити, що ОП «Соціальна робота. Психологія» розміщена на сторінці кафедри психології та соціальної роботи, що свідчить про відкритість та надання точної, достовірної інформації про ОП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в достатньому обсязі (<http://vspu.edu.ua/content/img/education/ntask2.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На сайті ЗВО розміщено результати опитувань здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, стейкхолдерів та роботодавців, що свідчить про зацікавленість групи забезпечення у вдосконаленні ОП. На сторінці кафедри практичної психології та соціальної роботи розміщено проєкт ОП для обговорення та результати врахування пропозицій по вдосконаленню ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Для вільного доступу та кращого розуміння усіма учасниками освітнього процесу за ОП рекомендуємо розмістити інформацію про ОП, навчальний план за ОП у рубриці «Вступникам» на сайті університету, а також навчальний план за ОП на сайті кафедри.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо прозорості та публічності з недоліками, що не мають суттєвого впливу на якість підготовки фахівців за даною ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лісовець Олег Васильович

Члени експертної групи

Лях Тетяна Леонідівна

Бибик Дар`я Дмитрівна